

Warszawa, dnia wtorek, 14 kwietnia 2026 r.

Poz. 37

**DECYZJA NR 127
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 2 kwietnia 2026 r.

**w sprawie programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu
specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego**

Na podstawie art. 34h ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366 oraz z 2026 r. poz. 187) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Szkole Policji w Katowicach oraz Szkole Policji Ruchu Drogowego w Sieradzu.

§ 3. Kursy specjalistyczne w zakresie ruchu drogowego, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Marek BOROŃ

Załącznik do decyzji nr 127
Komendanta Głównego Policji
z dnia 2 kwietnia 2026 r.

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
W ZAKRESIE RUCHU DROGOWEGO**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest uzyskanie oraz utrwalenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do:

- 1) pełnienia służby w komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach ruchu drogowego;
- 2) przeprowadzania kompleksowej kontroli drogowej;
- 3) kierowania ruchem drogowym;
- 4) obsługi urzędów rejestrujących zachowania uczestników ruchu drogowego;
- 5) obsługi urzędów kontrolno-pomiarowych wykorzystywanych przez policjantów ruchu drogowego;
- 6) przeprowadzania kontroli zapisów tachografów;
- 7) obsługi wypadku drogowego;
- 8) udzielania pierwszej pomocy;
- 9) posługiwania się bronią palną;
- 10) posługiwania się systemami informatycznymi wykorzystywanymi w Policji;
- 11) zapewnienia bezpieczeństwa podczas interwencji wobec osób poruszających się pojazdami.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy:

- 1) pełnią służbę w komórkach organizacyjnych Policji właściwych do spraw ruchu drogowego;
- 2) posiadają ważny dokument potwierdzający spełnienie wymagań do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi;
- 3) posiadają prawo jazdy kategorii B.

4. System prowadzenia kursu

Kurs realizowany jest w systemie stacjonarnym. Może być on prowadzony w formie elektronicznego kształcenia na odległość w przypadku treści realizowanych metodą wykładu lub za pomocą innych metod podających.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 323 godziny lekcyjne (41 dni szkoleniowych). Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)
Rozpoczęcie kursu	1
Zajęcia programowe	319
Egzamin końcowy	1
Zakończenie kursu	2
Ogółem	323

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45-minutowych, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie. Za zgodą kierownika komórki organizacyjnej realizującej określone zagadnienia, dopuszczalne jest, podczas prowadzenia ćwiczeń, regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnego tematu w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

W uzasadnionych przypadkach, kierownik jednostki szkoleniowej może, przy zachowaniu przepisów dotyczących czasu służby, wprowadzić inny dzienny, tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych oraz realizować zajęcia w soboty.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Treści kształcenia należy realizować w grupie szkoleniowej, której liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie powinna przekraczać 20 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego

Policjanci skierowani na kurs powinni posiadać umundurowanie służbowe i ćwiczebne, a także wyposażenie do służby, przydzielone policjantowi ruchu drogowego.

Wskazaniem jest, aby podczas realizacji ćwiczeń grupa szkoleniowa podzielona była na zespoły. Kierownik komórki organizacyjnej, realizującej określone tematy (zagadnienia) określi w korelacji liczbę słuchaczy w zespole i liczbę nauczycieli przewidzianych do prowadzenia wymienionych zajęć dydaktycznych. W razie potrzeby, za zgodą kierownika jednostki szkoleniowej, której powierzono realizację kursu, wybrane zagadnienia, wymagające wiedzy specjalistycznej, mogą być realizowane przez policjantów z innych jednostek organizacyjnych Policji i przedstawicieli podmiotów pozapolicyjnych, po uzgodnieniu ich uczestnictwa z właściwymi przełożonymi tych osób.

Ćwiczenia realizowane poza terenem jednostki szkoleniowej, odbywają się na podstawie uzgodnień, zawartych z:

- 1) właściwymi miejscowo jednostkami organizacyjnymi Policji, z udziałem w miarę możliwości policjantów tych jednostek;
- 2) podmiotami pozapolicyjnymi posiadającymi odpowiednią infrastrukturę, z udziałem w miarę możliwości przedstawicieli tych podmiotów.

Podczas realizacji treści programowych, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanых postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej i orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych.

Lista wyposażenia dydaktycznego	
Nazwa	Liczba
1) druk - wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego;	40 szt.
2) druk - mandat karny;	60 szt.
3) zestaw do zabezpieczenia miejsca zdarzenia drogowego, zestaw zapora;	4 kpl.
4) druk - notatka urzędowa (dotycząca zdarzenia drogowego);	20
5) pomieszczenie symulacyjne do realizacji zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy;	1 sala
6) atrapa samochodu;	1 szt.
7) fantom (niemowlę);	1 szt.
8) fantom (dziecko);	1 szt.
9) fantom (osoba dorosła z urazowymi kończynami);	1 szt.
10) fantom (osoba dorosła - tors);	1 szt.
11) atrapy ran;	1 zestaw
12) atrapy złamań;	1 zestaw
13) maseczka do sztucznego oddychania (jednorazowa);	20 szt.
14) rękawiczki lateksowe (jednorazowe);	40szt.
15) koc termiczny;	1 szt.
16) chusta trójkątna;	20 szt.
17) kołnierz ortopedyczny (dostosowany do wieku);	6 szt.
18) deska ortopedyczna;	1 szt.
19) AED Trening System;	2
20) apteczka z wyposażeniem w materiały opatrunkowe;	2 szt.
21) środki dezynfekcyjne „Aerodesin 2000”;	1 szt.
22) stanowisko dostępne do PSTD;	20 stanowisk
23) terminal noszony/przewoźny (MTN/MTP);	10 szt.
24) strzelnica;	1 szt.
25) oś do strzelań z broni krótkiej;	1 szt.
26) obrotnica tarcz;	20 szt.
27) podnośniki tarcz;	20 szt.
28) amunicja 9 x 18;	3000 szt.
29) amunicja 9 x 19;	4000 szt.
30) kamizelka kuloodporna;	20 szt.
31) zestaw „Simunition” (pistolet);	5 szt.
32) zestaw „Simunition” (ubiór ochronny);	6 szt.
33) zestaw „Simunition” (amunicja barwiąca FX.);	200
34) makieta samochodu osobowego (bok);	2 szt.
35) makieta samochodu osobowego (tył);	2 szt.
36) tarczownica;	30 szt.
37) naklejki;	7000 szt.
38) zszywki;	2000 szt.
39) druk - lista strzelań;	30 szt.
40) tarcza;	200 szt.
41) środki czyszcząco-konserwujące do broni;	2 litry

42) czyściwo do broni (płótno);	10 m
43) opatrunek osobisty;	20 szt.
44) ochronniki słuchu;	20 szt.
45) ochronniki wzroku;	20 szt.
46) amunicja szkolna 9 x 18;	50 szt.
47) amunicja szkolna 9 x 19;	50 szt.
48) stoper;	1 szt.
49) gwizdek;	1 szt.
50) walizka kryminalistyczna;	5 zestawów
51) numerki kryminalistyczne (komplet);	5 kpl
52) skalówka 50 cm (magnetyczna);	10 szt.
53) skalówka kątowna (traseologiczna);	10 szt.
54) aparat fotograficzny cyfrowy, filtr polaryzacyjny, lampa błyskowa i statyw;	5 szt.
55) wózek mierniczy;	5 szt.
56) taśmy miernicze 20 m;	5 szt.
57) poziomice o długości co najmniej 1,5 m;	5 szt.
58) dalmierz;	5 szt.
59) manekin;	5 szt.
60) komputer;	5 stanowisk
61) drukarka;	1 kpl.
62) rzutnik multimedialny;	1 szt.
63) program do rysowania szkicu miejsca zdarzenia drogowego (licencja na 5 stanowisk);	1 szt.
64) obwoluta do akt;	50 szt.
65) protokół oględzin miejsca wypadku drogowego;	30 szt.
66) protokół oględzin pojazdu jednośladowego;	30 szt.
67) protokół oględzin pojazdu wielośladowego;	50 szt.
68) przegląd akt;	10 szt.
69) karta przedłużacza treści protokołu;	30 szt.
70) protokół oględzin zwłok;	10 szt.
71) metryczka śladu/śladu osmologicznego;	100/32 szt.
72) papier milimetry A4;	80 arkuszy
73) papier milimetry A3;	25 arkuszy
74) papier do drukarki A4;	3 ryzy
75) przybory kreślarskie;	5 kpl.
76) pistolet do silikonu;	5 szt.
77) laska kleju silikonowego;	20 szt.
78) opakowanie dedykowane do śladów;	8 szt.
79) płyta CD;	8 szt.
80) tablica materiału pogładowego Mek-3 lub Mek-15;	50 szt.
81) papier fotograficzny do drukarki;	100 arkuszy
82) program SHD-256 do zliczania sum kontrolnych;	1
83) kalkulator;	5 szt.
84) opóźniomierz elektroniczny;	1 zestaw
85) latarka;	5 szt.
86) pojazd jednośladowy;	1 szt.
87) żarówki pojazdów;	4 komplety
88) program do tworzenia prezentacji multimedialnych;	20
89) znaki i sygnały drogowe (plansze, foliogramy lub prezentacja multimedialna);	1 kpl.

90) sytuacje drogowe (plansze, tablice magnetyczne lub foliogramy);	1 kpl.
91) wzór prawa jazdy;	5 szt.
92) wzór dowodu rejestracyjnego;	5 szt.
93) wzór pozwolenia czasowego;	5 szt.
94) wzór karty parkingowej;	5 szt.
95) wzór dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC;	5 szt.
96) druk - informacja do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego;	20 szt.
97) druk - dyspozycja usunięcia pojazdu;	20 szt.
98) druk - pokwitowanie za zatrzymane dokumenty;	20 szt.
99) wzory tablic rejestracyjnych (plansze, foliogramy lub prezentacja multimedialna);	1 kpl.
100) karta statystyczna czynności policjanta ruchu drogowego;	20 szt.
101) druk - karta rejestracyjna (Mrd-5);	40 szt.
102) druk - karta zdarzenia drogowego (Mrd -2);	40 szt.
103) narkotest;	20 szt.
104) urządzenie elektroniczne do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, działające na zasadzie utleniania elektrochemicznego;	5 szt.
105) urządzenie elektroniczne do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, działające na podstawie pomiaru spektrometrii w podczerwieni;	1 szt.
106) druk – protokół badania stanu trzeźwości analizatorem wydechu;	20 szt.
107) rejestr badań analizatorem wydechu;	6 szt.
108) druk – protokół badania śliny;	20 szt.
109) druk – protokół z czynności pobrania krwi;	20 szt.
110) wzory dokumentów wydawanych osobom posiadającym immunitety krajowe i dyplomatyczne;	5 kpl.
111) samochód ciężarowy (do diagnostyki);	1 szt.
112) samochód osobowy (do diagnostyki – różne marki);	3 szt.
113) autobus (do diagnostyki);	1 szt.
114) głębokościomierz elektroniczny rzeźby bieżnika;	5 szt.
115) przyrząd do pomiaru przepuszczalności światła;	2 szt.
116) analizator spalin;	2 szt.
117) dymomierz;	2 szt.
118) przyrząd do badania poziomu dźwięku;	2 szt.
119) tablice poglądowe (ogumienie);	1 szt.
120) przekroje układów kierowniczych;	1 szt.
121) przekroje układów jezdnych;	1 szt.
122) przekroje układów hamulcowych;	1 szt.
123) samochód osobowy;	5 szt.
124) laboratorium techniki samochodowej (stacja diagnostyczna);	1 szt.
125) wzory dokumentów występujących w krajowym i międzynarodowym transporcie drogowym;	2 kpl.
126) tachografy analogowe;	5 szt.
127) urządzenie do odczytu i analizy zapisów zawartych na karcie kierowcy i tachografie cyfrowym;	10 szt.
128) stanowisko komputerowe (komputer + drukarka) wraz z oprogramowaniem do analizy czasu pracy kierowców;	4 kpl.
129) Europejska Umowa ADR wraz z załącznikami A i B;	12 szt.
130) trener (tachograf cyfrowy);	10 szt.

131) druk - decyzja administracyjna;	40 szt.
132) druk - protokół z kontroli transportu drogowego;	40 szt.
133) druk - lista kontrolna ADR;	40 szt.
134) druk - protokół kontroli w przewozie drogowym towarów niebezpiecznych;	40 szt.
135) miejsce do realizacji zajęć praktycznych (np. plac manewrowy, autodrom);	1 szt.
136) radiotelefon przenośny;	7 szt.
137) sala dydaktyczna wyposażona w lustra do realizacji zajęć z ręcznego kierowania ruchem drogowym;	1 szt.
138) samochód osobowy wyposażony w wideorejestrator (z zapasowym dyskiem twardym);	5 szt.
139) przyrząd kontrolno-pomiarowy do pomiaru prędkości (radarowy, laserowy z wizualizacją posiadający funkcję pomiaru odległości pomiędzy pojazdami) wraz z wyposażeniem, laserowy bez wizualizacji;	4 kpl.
140) rejestr pracy przyrządu kontrolno-pomiarowego do pomiaru prędkości;	10 szt.
141) kolczatka drogowa;	1 szt.
142) stanowisko komputerowe do pobierania i przechowywania danych z wideorejestratora oraz ręcznych mierników prędkości;	5 szt.
143) tachimetr wraz z akcesoriami.	1 kpl.

Wymieniona lista wyposażenia dydaktycznego niezbędna do osiągnięcia celów kształcenia nie zawiera standardowego wyposażenia:

- 1) sal dydaktycznych w jednostce szkoleniowej;
- 2) komórek dydaktycznych realizujących zajęcia w materiały piśmienne i biurowe;
- 3) indywidualnego, przydzielonego policjantowi ruchu drogowego.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Temat	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	System oceniania
Temat nr 1: Podstawowe przepisy ruchu drogowego.	43	Zaliczenie każdego tematu następuje na podstawie oceny uzyskanej ze średniej wszystkich ocen bieżących i testu wiedzy. Wyliczona ocena w skali 6-1 jest oceną okresową. Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Temat nr 2: Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu w komunikacji.	7	
Temat nr 3: Kontrola transportu drogowego.	75	
Temat nr 4: Kontrola stanu technicznego pojazdów.	48	
Temat nr 5: Pełnienie służby na drogach.	15	
Temat nr 6: Pomiar prędkości i odległości pomiędzy pojazdami. Rejestracja zachowań uczestników ruchu drogowego.	25	
Temat nr 7: Kryminalistyczne czynności na miejscu wypadku drogowego.	35	Pozytywna ocena z testu z zagadnień 1-3 stanowi dopuszczenie do udziału w kolejnych zajęciach i jest traktowana jako ocena bieżąca. Zaliczenie tematu następuje na podstawie oceny uzyskanej ze średniej wszystkich ocen bieżących. Wyliczona ocena w skali 6-1 jest oceną okresową. Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Temat nr 8: Kierowanie ruchem drogowym.	34	Pozytywna ocena z testu z zagadnień 1-3 stanowi dopuszczenie do udziału w kolejnych zajęciach i jest traktowana jako ocena bieżąca. Zaliczenie tematu następuje na podstawie oceny uzyskanej ze średniej wszystkich ocen bieżących i testu umiejętności. Wyliczona ocena w skali 6-1 jest oceną okresową. Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.

Temat nr 9: Podstawowe instytucje z zakresu ogólnego postępowania administracyjnego.	4	Ocenianie bieżące oraz zaliczenie tematu następuje na podstawie oceny z zastosowaniem dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Temat nr 10: Wybrane zagadnienia z informatyki policyjnej.	8	
Temat nr 11: Posługiwanie się bronią palną w wybranych sytuacjach.	11	Zaliczenie każdego tematu następuje na podstawie oceny uzyskanej ze średniej wszystkich ocen bieżących i testu wiedzy. Wyliczona ocena w skali 6-1 jest oceną okresową. Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Temat nr 12: Doskonalenie umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy.	10	
Temat nr 13: Zapewnienie bezpieczeństwa podczas interwencji wobec osób poruszających się pojazdami.	4	Ocenianie bieżące oraz zaliczenie tematu następuje na podstawie oceny z zastosowaniem dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Każda negatywna ocena musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Razem	319	

9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

Kurs kończy się egzaminem końcowym, który przeprowadza się według poniższych zasad:

1. Egzamin końcowy prowadzony jest w formie testu wiedzy.
2. Test wiedzy opracowuje jednostka szkoleniowa realizująca kurs.
3. Test wiedzy składa się z 40 zadań testowych, ocenianych w skali od 0 do 1 punktu za każdą odpowiedź i trwa 40 minut.
4. Każde z zadań testowych powinno zawierać 4 warianty odpowiedzi, wśród których tylko jedna jest prawdziwa. Za każdą poprawną odpowiedź słuchacz kursu otrzymuje 1punkt.
5. Warunkiem zaliczenia egzaminu końcowego jest uzyskanie co najmniej 28 punktów. Stanowi to 70 % wszystkich punktów możliwych do uzyskania.

Kryteria oceny testu wiedzy:

ocena 6	wyróżniająca	od 39 do 40 poprawnych odpowiedzi
ocena 5	bardzo dobra	od 37 do 38 poprawnych odpowiedzi
ocena 4	dobra	od 34 do 36 poprawnych odpowiedzi
ocena 3	poprawna	od 31 do 33 poprawnych odpowiedzi
ocena 2	dopuszczająca	od 28 do 30 poprawnych odpowiedzi
ocena 1	niedostateczna	od 0 do 27 poprawnych odpowiedzi

6. Z przeprowadzonego egzaminu końcowego komisja egzaminacyjna sporządza protokół. Absolwent kursu otrzymuje świadectwo, z wpisaniem ogólnym wynikiem nauki (średnia wszystkich ocen okresowych) oraz oceną z egzaminu końcowego.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

TEMAT NR 1: Podstawowe przepisy ruchu drogowego

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować zakres obowiązywania ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 poz. 1251, z późn. zm.),
- zinterpretować pojęcia ustawowe określone w art. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,
- scharakteryzować ogólne zasady ruchu drogowego,
- wskazać ułatwienia w ruchu drogowym dla osób niepełnosprawnych,
- wskazać przypadki skierowania na badania lekarskie i psychologiczne uczestników ruchu drogowego,
- omówić zasady ustawiania i obowiązywania oraz znaczenie znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej,
- omówić zasady ruchu pieszych,
- scharakteryzować zasady ruchu pojazdów,
- zinterpretować przepisy o ruchu zwierząt,
- wymienić rodzaje dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem oraz wynikający z nich zakres uprawnień,
- wskazać dokumenty dopuszczające pojazd do ruchu,
- zinterpretować przepisy regulujące porządek i bezpieczeństwo ruchu na drogach,
- ocenić zachowania uczestników ruchu drogowego,
- określić kategorie praw jazdy oraz wynikający z nich zakres uprawnień,
- opisać warunki dopuszczenia pojazdu do ruchu,
- określić tryb rejestracji i oznaczania pojazdów,
- wskazać przesłanki zatrzymania dokumentów uprawniających do kierowania pojazdem oraz dopuszczających pojazd do ruchu,
- wskazać podstawy prawne i faktyczne oraz tryb usuwania i przemieszczania pojazdów oraz blokowania kół,
- wykonać czynności w przypadku ujawnienia kierującego pojazdem, nieposiadającego obowiązkowego ubezpieczenia OC,
- wymienić i omówić przeznaczenie urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- zaopiniować projekt zmiany organizacji ruchu drogowego,
- przeprowadzić kontrolę prowadzonych robót drogowych pod kątem posiadania wymaganej dokumentacji oraz zgodności z projektem organizacji ruchu.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zakres obowiązywania ustawy - Prawo o ruchu drogowym.	2	wykład, praca z tekstem, analiza przypadku	Omów zakres obowiązywania ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym oraz pojęcia ustawowe. Zwróć szczególną uwagę na konieczność opanowania tych treści w celu właściwej interpretacji przepisów ustaw i rozporządzeń wykonawczych. Dokonaj podziału dróg wg kryteriów określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889). Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego oraz zinterpretują wybrane definicje z art. 2 ustawy - Prawo o ruchu drogowym. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.
2. Ogólne zasady ruchu drogowego oraz ułatwienia w ruchu drogowym dla osób niepełnosprawnych. Badania lekarskie i psychologiczne kierowców.	2	wykład, pogadanka	Scharakteryzuj ogólne zasady ruchu drogowego: ostrożności, szczególnej ostrożności, ograniczonego zaufania, zasadę unikania wszelkich działań niepożądanych (tamowanie, utrudnianie ruchu), zasadę ingerencji (sygnalizacji), hierarchię znaków i sygnałów drogowych. Przypomnij ułatwienia w ruchu drogowym przewidziane dla osób niepełnosprawnych. Zaprezentuj wzór karty parkingowej i omów wynikające z niej ułatwienia w ruchu drogowym. Omów zasady kierowania kierowców na badania lekarskie i psychologiczne oraz sprawdzenie kwalifikacji.
3. Zasady umieszczania i obowiązywania oraz interpretacja znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej.	6	wykład, pogadanka, analiza przypadku	Przedstaw zasady umieszczania i obowiązywania znaków ostrzegawczych, zakazu i nakazu. Dokonaj ogólnej charakterystyki znaków informacyjnych, kierunku i miejscowości, dodatkowych znaków pionowych (przed przejazdami kolejowymi, dla kierujących tramwajami, szlaków rowerowych). Omów znaki poziome oraz sygnalizację świetlną. W oparciu o przygotowane założenia słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.
4. Zasady ruchu pieszych.	2	wykład	Przedstaw przepisy regulujące ruch pieszych. Szczególną uwagę zwróć na zasady poruszania się pieszych po zmroku po drogach publicznych.

5. Rodzaje dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami oraz kategorie praw jazdy i wynikające z nich zakresy uprawnień.	2	wykład, pogadanka	Omów przepisy dotyczące rodzajów dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami oraz kategorie praw jazdy i wynikające z nich zakresy uprawnień. W ramach pogadanki określ przypadki rzadko występujących uprawnień (kody uprawnień, kody ograniczeń).
6. Warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu oraz zasady oznaczania i rejestracji pojazdów.	2	wykład, pogadanka	Określ warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu. Omów zasady oznaczania i rejestracji pojazdów oraz przedstaw rodzaje tablic rejestracyjnych. Przeprowadź pogadankę na temat występowania niestandardowych tablic rejestracyjnych i wynikających z nich uprawnień.
7. Sposoby zabezpieczeń i identyfikacja legalności dokumentów wymaganych podczas kontroli.	1	wykład	Omów sposoby zabezpieczeń i identyfikacji legalności dokumentów wymaganych podczas kontroli, uwzględnij dokumenty wydawane za granicą.
8. Przesłanki i zasady zatrzymywania dokumentów uprawniających do kierowania pojazdem i dopuszczających pojazd do ruchu.	2	wykład, pogadanka, analiza przypadku	Przypomnij przesłanki zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem oraz dopuszczających pojazd do ruchu. Przypomnij zasady wypełniania pokwitowań za zatrzymane dokumenty.
9. Usuwanie pojazdów oraz blokowanie kół.	2	pogadanka, praca w grupach	Bazując na doświadczeniu zawodowym słuchaczy, omów podstawy prawne i faktyczne oraz tryb usuwania i przemieszczania pojazdów oraz blokowania kół. Omów przypadki obligatoryjnego i fakultatywnego usuwania pojazdów. Opracuj ze słuchaczami algorytm czynności występujący przy usuwaniu pojazdów. Przypomnij zasady wypełniania dyspozycji usunięcia pojazdów oraz zlecenia usunięcia pojazdu w ramach czynności procesowych.
10. Zasady ruchu pojazdów.	8	wykład, pogadanka, praca w grupach, analiza przypadku	Wskaż ogólne zasady ruchu pojazdów. Scharakteryzuj zasady włączania się do ruchu. Omów prędkości dopuszczalne dla poszczególnych rodzajów pojazdów w zależności od kategorii drogi. Przypomnij istotę podstawowych manewrów w ruchu drogowym (omijanie, wymijanie, cofanie, wyprzedzanie). Określ zasady przecinania się kierunków ruchu, zmiany kierunku jazdy i pasa ruchu oraz zasady ostrzegania i jazdy w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza. Scharakteryzuj zasady holowania oraz ruchu pojazdów w kolumnie z uwzględnieniem pojazdów uprzywilejowanych. Omów przepisy dodatkowe o ruchu rowerów, motorowerów, hulajnóg elektrycznych, urządzeń transportu osobistego, urządzeń wspomagających ruch pojazdów zaprzęgowych i ruchu zwierząt. W oparciu o przygotowane założenia słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego. Podsumuj zajęcia. Wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje.

11. Porządek i bezpieczeństwo ruchu na drogach.	6	wykład, pogadanka, praca w grupach, analiza przypadku	Wskaż przepisy dotyczące dokumentów, które kierujący jest obowiązany posiadać przy sobie w czasie kontroli i okazywać na żądanie uprawnionego organu. Omów zasady używania pasów bezpieczeństwa i kasków ochronnych, a także przewożenia dziecka w pojazdach samochodowych. Scharakteryzuj sposób oznakowania osób wykonujących czynności na drodze, a także obowiązki uczestnika wypadku drogowego. Przypomnij zakazy dotyczące uczestników ruchu drogowego oraz innych osób. Omów zasady używania świateł zewnętrznych. Dokonaj interpretacji przepisów regulujących postój i zatrzymanie pojazdów oraz ruch pojazdów uprzywilejowanych. Określ warunki używania pojazdów przewożących dzieci i młodzież. Omów warunki używania pojazdów wykonujących prace porządkowe, remontowe i modernizacyjne na drodze oraz pojazdów nauki jazdy. Omów w zakresie niezbędnym dla policjanta ruchu drogowego zasady wykorzystania dróg w sposób szczególny. W oparciu o przygotowane założenia słuchacze dokonają oceny zachowania uczestnika ruchu drogowego. Podsumuj zajęcia. Wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje.
12. Urządzenia organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego.	1	wykład	Omów zasady stosowania urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podaj formy i metody organizacji ruchu drogowego. Omów zasady umieszczania znaków drogowych. Wymień urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego (urządzenie bramowe itp.) oraz służące do zabezpieczenia robót prowadzonych w pasie drogowym.
13. Obowiązkowe ubezpieczenia OC oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.	1	wykład	Omów obowiązkowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów oraz rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Wskaż zasady sporządzania zawiadomienia do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.
14. Opiniowanie zmiany organizacji ruchu i kontrola robót drogowych.	5	wykład, ćwiczenia	Omów przepisy dotyczące opiniowania projektów organizacji ruchu drogowego. Omów zasady kontroli robót drogowych prowadzonych w obrębie pasa drogowego. W oparciu o przygotowane założenia słuchacze zaopiniują projekt zmiany organizacji ruchu drogowego.
15. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 2: Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- interpretować przepisy ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, z późn. zm.) dotyczące bezpieczeństwa i porządku w komunikacji,
- dokonać kwalifikacji prawnej czynu, który wyczerpuje ustawowe znamiona wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
- stosować przepisy regulujące problematykę zbiegu przepisów ustawy i zbiegu wykroczeń,
- określić tryb postępowania w przypadku ujawnienia wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
- stosować postępowanie mandatowe o wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
- określić wysokość grzywny nakładanej w drodze mandatu karnego w przypadku, gdy sprawca jednym czynem narusza dwa lub więcej przepisów ustawy,
- przeprowadzić czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
- określić wysokość grzywny nakładanej w drodze mandatu karnego zgodnie z „taryfikatorem”,
- określić liczbę punktów, przypisanych w ewidencji kierowców naruszających przepisy, za dane wykroczenie.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Interpretacja wybranych przepisów Kodeksu wykroczeń dotyczących bezpieczeństwa i porządku w komunikacji.	3	wykład, pogadanka, analiza przypadku	Omów wykroczenia określone w rozdziale XI Kodeksu wykroczeń. Dokonaj interpretacji wybranych wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, uwzględniając treść przepisów ustawy. - Prawo o ruchu drogowym, treść przepisów aktów wykonawczych oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego. Podkreśl znaczenie znajomości tych przepisów w kontekście prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu. Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają kwalifikacji prawnej określonych stanów faktycznych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje.
2. Specyfika stosowania postępowania mandatowego w sprawach o wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Stosowanie regulacji dotyczących zbiegu przepisów ustawy i zbiegu wykroczeń.	3	wykład, pogadanka, analiza przypadku	Na podstawie przytoczonych stanów faktycznych, omów specyfikę stosowania postępowania mandatowego w sprawach o wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Wskaż przesłanki do nałożenia mandatu karnego po zakończeniu przeprowadzonych w niezbędnym zakresie czynności wyjaśniających. Szczególną uwagę zwróć na wysokość nakładanej grzywny i przypisanie punktów oraz obowiązek informowania o możliwości uiszczenia grzywny w formie bezgotówkowej za pomocą karty płatniczej lub innego instrumentu płatniczego. Na

			podstawie przygotowanych założeń słuchacze dokonają kwalifikacji prawnej określonych stanów faktycznych i zastosują postępowanie mandatowe. Wskaż i omów przykłady zbiegu przepisów ustawy, zbiegu wykroczeń. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
3. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 3: Kontrola transportu drogowego**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- wskazać i zastosować w służbie przepisy z zakresu kontroli przewozu drogowego,
- dokonać kontroli wymaganych dokumentów w krajowym i międzynarodowym przewozie drogowym,
- przeprowadzić kontrolę w zakresie przewozu osób, rzeczy i zwierząt,
- dokonać kontroli czasu pracy kierujących pojazdami na podstawie danych z tachografu cyfrowego i analogowego,
- przeprowadzić kontrolę w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych (ADR),
- przeprowadzić kontrolę pojazdu objętego systemem monitorowania drogowego przewozu towarów,
- przeprowadzić kontrolę pojazdu przewożącego odpady,
- dokonać kontroli pojazdu w zakresie przewozu szybko psujących się artykułów żywnościowych (ATP),
- dokonać kontroli prawidłowego zabezpieczenia ładunku,
- sporządzić dokumentację z kontroli przewozu drogowego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zasady kontroli kierowców wykonujących przewóz osób i rzeczy.	3	wykład	Wskaż i omów przepisy prawne regulujące przewóz osób i rzeczy w krajowym i międzynarodowym transporcie drogowym oraz przewóz na potrzeby własne. Omów zmiany wynikające z przepisów Pakietu Mobilności. Zwróć uwagę na wyłączenia do stosowania przepisów.
2. Dokumentacja wymagana od kierowcy w czasie kontroli drogowej związanej z wykonywaniem przewozu, w tym na potrzeby własne.	2	wykład	Przedstaw dokumentację związaną z wykonywaniem przewozu, w tym na potrzeby własne, którą kierowca jest obowiązany posiadać w czasie kontroli drogowej. Omów czynności związane z przebiegiem kontroli kierowców wykonujących przewóz drogowy, prezentując wzory dokumentów (np. licencje, zezwolenia).
3. Zasady kontroli kierowców przewożącymi towary niebezpieczne (ADR).	10	wykład, analiza przypadku	Przedstaw i omów akty prawne regulujące przewóz towarów niebezpiecznych. Omów rodzaje pojazdów służących do przewozu towarów niebezpiecznych (ADR), klasy towarów niebezpiecznych, zasady kontroli pojazdów oraz ich wyposażenie. Wskaż dokumenty, jakie powinien mieć kierowca podczas przewozu towarów niebezpiecznych. Zaprezentuj sposób wypełniania listy kontrolnej i protokołu kontroli, a następnie poleć ich wypełnienie. W oparciu o przygotowane założenia

			<p>słuchacze dokonają analizy przedstawionego przypadku. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.</p>
4. Zasady kontroli kierujących pojazdami objętymi systemem monitorowania drogowego przewozu towarów (SENT).	2	wykład, pogadanka	<p>Przedstaw i omów akty prawne regulujące przewóz towarów objętych systemem monitorowania przewozu towarów. Wymień towary podlegające zgłoszeniu do systemu. Wskaż obowiązki podmiotu wysyłającego, odbierającego, przewoźnika i kierującego. Omów zasady przeprowadzenia kontroli drogowej i sposób postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Wskaż najczęściej popełniane błędy.</p>
5. Zasady kontroli kierowców przewożących odpady.	2	wykład, pogadanka	<p>Przedstaw i omów akty prawne regulujące przewóz odpadów. Omów zasady transportu odpadów, sposób oznakowania środków transportu oraz wymagane dokumenty. Wskaż sposób postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.</p>
6. Zasady kontroli kierowców poruszającymi się pojazdami nienormatywnymi.	2	wykład, analiza przypadku	<p>Scharakteryzuj pojęcie „pojazd nienormatywny”. Wymień i omów przepisy regulujące przewozy pojazdami nienormatywnymi. Szczególną uwagę zwróć na rodzaje zezwoleń wydawanych na przejazd pojazdu nienormatywnego. W oparciu o przygotowane założenia poleć słuchaczom dokonanie analizy przedstawionego przypadku. Podsumuj zajęcia. Wskaż ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje.</p>
7. Zasady kontroli kierowców przewożących szybko psujące się artykuły żywnościowe.	1	wykład	<p>Omów podstawy prawne kontroli pojazdów przewożących szybko psujące się artykuły żywnościowe w ruchu krajowym i międzynarodowym (ATP). Scharakteryzuj ich wyposażenie oraz zaprezentuj wymagane dokumenty jakie powinien mieć kierujący podczas przewozu.</p>
8. Zasady kontroli kierowców przewożących żywe zwierzęta.	2	wykład	<p>Przedstaw i omów akty prawne regulujące przewóz zwierząt w przewozach drogowych. Scharakteryzuj wyposażenie pojazdów służących do ich przewozu. Zaprezentuj wymagane dokumenty, jakie powinien posiadać kierujący podczas przewozu zwierząt.</p>
9. Sposób przewozu ładunków.	2	wykład, pogadanka	<p>Przedstaw i omów akty prawne dotyczące sposobu przewozu ładunków. Wskaż metody mocowania ładunku, a także dodatkowe sposoby jego zabezpieczenia.</p>
10. Czas pracy kierowcy oraz zasady budowy i kontroli tachografów analogowych.	10	wykład,	<p>Przedstaw i omów akty prawne regulujące czas pracy kierowcy. Omów okresy aktywności zawodowej kierowcy: okres przerwy w jeździe, okresy jazdy, dyspozycyjności, odpoczynków, innej pracy. Zaprezentuj budowę tachografów</p>

		pogadanka, pokaz, ćwiczenia	analogowych, zwracając szczególną uwagę na podstawowe zabezpieczenia i legalizację. Zaprezentuj wykresówki, jakie mogą być stosowane do poszczególnych urządzeń rejestrujących czas pracy i postoju. Zapoznaj słuchaczy ze sposobami wypełniania wykresówek przez kierującego pojazdem. W ramach ćwiczeń poleć, aby każdy ze słuchaczy pod nadzorem nauczyciela policyjnego odczytał okresy aktywności kierowcy na podstawie przygotowanych przez słuchacza wykresówek. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
11. Kontrola tachografów cyfrowych.	8	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Przypomnij przepisy regulujące czas pracy kierowcy. Omów przepisy dotyczące kontroli tachografów cyfrowych, w tym tachografów inteligentnych. Zapoznaj słuchaczy z budową, zasadą działania, obsługą tachografu cyfrowego oraz przypadkami manipulacji (ingerencji) w urządzeniu rejestrującym. W ramach pokazu zademonstruj sprawdzenie zabezpieczeń tachografu cyfrowego, w tym tachografu inteligentnego, zwróć uwagę na korzystanie z kart: kierowcy, kontrolnej, firmowej i warsztatowej. Zademonstruj oprogramowanie służące do analizy czasu pracy kierowcy. W ramach ćwiczeń poleć, aby każdy ze słuchaczy pod Twoim nadzorem sporządził wydruki z tachografu cyfrowego (trenażerów) i odczytał odpowiednie dane (czas pracy i odpoczynku kierowcy) oraz dokonał analizy sporządzonych wydruków. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
12. Zasady wypełniania protokołu wraz z załącznikiem z przeprowadzonej kontroli drogowej oraz nakładanie kar administracyjnych w transporcie drogowym.	6	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Omów zasady sporządzania protokołów z przeprowadzonej kontroli drogowej, załącznika do protokołu oraz decyzji administracyjnej w przewozie drogowym. W ramach ćwiczeń poleć, aby każdy ze słuchaczy pod nadzorem nauczyciela policyjnego w oparciu o przygotowane założenia sporządził: protokół z przeprowadzonej kontroli drogowej, protokół przesłuchania świadka, strony w postępowaniu administracyjnym oraz decyzję administracyjną. Poleć słuchaczowi wskazanie dowodów, które należy zabezpieczyć w toku kontroli. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń dokumentację sporządzoną przez słuchaczy.

13. Kontrola pojazdów, którymi dokonywany jest przewóz osób, rzeczy i zwierząt.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. W ramach pokazu przeprowadź kontrolę drogową pojazdu wykonującego przewóz drogowy. Szczególną uwagę zwróć na: wymagane dokumenty przy przewozie osób, rzeczy i zwierząt, stan techniczny, obowiązkowe wyposażenie, czas pracy kierowcy oraz dokumentowanie wykonywanych czynności. Następnie w ramach ćwiczeń poleć dokonanie zatrzymania pojazdu, którym wykonywany jest przewóz drogowy i przeprowadzenie kontroli drogowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na: wymagane dokumenty przy przewozie osób, rzeczy i zwierząt, stan techniczny, sposób zabezpieczenia ładunku, obowiązkowe wyposażenie oraz czas pracy kierowcy (wykorzystując program do analizy czasu pracy kierowcy). Słuchacz w trakcie kontroli drogowej sporządzi wymaganą dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
14. Kontrola czasu pracy kierujących pojazdami oraz dokumentów wymaganych w ruchu krajowym i międzynarodowym.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. W ramach pokazu przeprowadź kontrolę drogową pojazdu wykonującego przewóz drogowy. Szczególną uwagę zwróć na: wymagane dokumenty przy przewozie osób, rzeczy i zwierząt, stan techniczny, obowiązkowe wyposażenie, czas pracy kierowcy oraz dokumentowanie wykonywanych czynności. Następnie w ramach ćwiczeń poleć dokonanie zatrzymania pojazdu, którym wykonywany jest przewóz drogowy i przeprowadzenie kontroli drogowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na: wymagane dokumenty przy przewozie osób, rzeczy i zwierząt, stan techniczny, sposób zabezpieczenia ładunku, obowiązkowe wyposażenie oraz czas pracy kierowcy (wykorzystując program do analizy czasu pracy kierowcy). Słuchacz w trakcie kontroli drogowej sporządzi stosowną dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

15. Kontrola pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. W ramach pokazu przeprowadź kontrolę drogową pojazdu wykonującego przewóz drogowy towarów niebezpiecznych (ADR). Szczególną uwagę zwróć na: wymagane dokumenty, stan techniczny, obowiązkowe wyposażenie i oznakowanie jednostki transportowej, czas pracy kierowcy oraz dokumentowanie wykonywanych czynności. Następnie w ramach ćwiczeń poleć dokonanie zatrzymania pojazdu, którym wykonywany jest przewóz drogowy towarów niebezpiecznych i przeprowadzenie kontroli drogowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na: wymagane dokumenty, stan techniczny, sposób zabezpieczenia ładunku, obowiązkowe oznakowanie, wyposażenie i środki ochrony indywidualnej, czas pracy kierowcy (wykorzystując program do analizy czasu pracy kierowcy). Słuchacz w trakcie kontroli drogowej sporządzi stosowną dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
16. Kontrola pojazdów przewożących szybko psujące się artykuły żywnościowe.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. W ramach pokazu przeprowadź kontrolę drogową pojazdu wykonującego przewóz drogowy szybko psujących się artykułów żywnościowych w ruchu krajowym i międzynarodowym (ATP). Szczególną uwagę zwróć na: wymagane dokumenty, stan techniczny, obowiązkowe oznakowanie i wyposażenie, czas pracy oraz dokumentowanie wykonywanych czynności. Następnie w ramach ćwiczeń poleć dokonanie zatrzymania pojazdu, którym wykonywany jest przewóz drogowy szybko psujących się artykułów żywnościowych i przeprowadzenie kontroli drogowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na: wymagane dokumenty, stan techniczny, sposób zabezpieczenia ładunku, obowiązkowe oznakowanie i wyposażenie oraz czas pracy kierowcy (wykorzystując program do analizy czasu pracy kierowcy). Słuchacz w trakcie kontroli drogowej sporządzi stosowną dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
17. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 4: Kontrola stanu technicznego pojazdów**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- wskazać i zastosować w służbie przepisy z zakresu kontroli stanu technicznego pojazdów,
- scharakteryzować układy jezdne i wskazać niesprawności, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- przeprowadzić kontrolę układów kierowniczych i wskazać niesprawności, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- dokonać kontroli układów hamulcowych i wskazać niesprawności, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- opisać obowiązkowe i dodatkowe oświetlenie pojazdu, wskazać niesprawności i nieprawidłowości, które są przesłanką do zatrzymania dokumentu dopuszczającego pojazd do ruchu,
- przeprowadzić kontrolę elementów wyposażenia pojazdów mających wpływ na środowisko,
- przeprowadzić kontrolę stanu technicznego elementów pojazdu mających wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- dokonać kontroli układów pojazdu z wykorzystaniem urządzeń będących na wyposażeniu pojazdu Ekip Techniki Drogowej i Ekologii, zwanego dalej „ETDiE”,
- przeprowadzić kontrolę drogową samochodu osobowego, ciężarowego i autobusu ze szczególnym zwróceniem uwagi na kompleksową kontrolę stanu technicznego.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przepisy prawne w zakresie kontroli stanu technicznego pojazdów.	2	wykład, dyskusja	Omów uprawnienia Policji w zakresie kontroli stanu technicznego pojazdów. Przedstaw klasyfikację pojazdów oraz ich maksymalne wymiary i masy. Zapoznaj słuchaczy z warunkami technicznymi pojazdów, jakim powinien odpowiadać pojazd uczestniczący w ruchu drogowym. Scharakteryzuj zakresy uprawnień stacji kontroli pojazdów i diagnostów w zakresie przeprowadzania badań technicznych. Szczególną uwagę zwróć na terminy badań technicznych pojazdów i zakres uprawnień diagnostów.

2. Budowa układów jezdnych i najczęściej występujące w nich niesprawności.	4	wykład, ćwiczenia	<p>Przedstaw budowę i zadania poszczególnych elementów układu jezdnego oraz ich znaczenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dokonaj podziału opon ze względu na konstrukcję i przeznaczenie. Uwzględniając konstrukcję opon, omów zasady ich doboru na poszczególne osie. Wskaż zasady oznakowania opon. Podaj przykłady charakterystycznych uszkodzeń opon i ich przyczyny. Omów zasady oznaczania opon bieżnikowanych oraz ich niesprawności. Przedstaw podstawowe rodzaje ram (konstrukcja ramowa i samonośna) i ich zastosowanie w pojazdach. Wskaż metody kontroli konstrukcji samonośnych, podkreśl rolę elementów usztywniających całość konstrukcji. Omów zasadę pracy zawieszenia zależnego oraz niezależnego. Dokonaj podziału podzespołów zawieszenia na elementy resorujące i elementy tłumiące. Posiłkując się tabelą stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz.U. poz. 2141, z późn. zm.), wymień usterki i niesprawności układu jezdnego, za które należy zatrzymać dokument dopuszczający pojazd do ruchu. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał diagnostyki układów jezdnych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełnianie błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.</p>
3. Budowa układów kierowniczych i najczęściej występujące w nich niesprawności.	4	wykład, ćwiczenia	<p>Omów zadania i budowę układu kierowniczego. Przedstaw zasadę pracy układu kierowniczego współpracującego z zawieszeniem zależnym i niezależnym. Omów budowę mechanizmu kierowniczego i zwrotniczego. Zdefiniuj pojęcie luzu sumarycznego. Określ zadania stawiane mechanizmom wspomagającym. Omów zasadę pracy wspomagania układów kierowniczych, posiłkując się tabelą stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego, przedstaw i omów najczęściej występujące nieprawidłowości w układzie kierowniczym. Zaprezentuj algorytmy czynności podczas kontroli różnych układów kierowniczych. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał diagnostyki układów kierowniczych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.</p>

4. Budowa układów hamulcowych oraz elementy podlegające obowiązkowej kontroli.	8	wykład, ćwiczenia	Omów wymogi prawne i zasady wyposażenia różnych rodzajów pojazdów w odpowiednie układy hamulcowe. Dokonaj charakterystyki układu hamulcowego roboczego, awaryjnego oraz postojowego. Przedstaw budowę oraz zasady działania mechanizmów uruchamiających: mechanicznych, hydraulicznych oraz pneumatycznych. Wypracuj algorytmy czynności związanych z kontrolą poszczególnych układów hamulcowych. Posiłkując się tabelą stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego, określ możliwe do sprawdzenia w warunkach drogowych elementy poszczególnych układów hamulcowych. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał diagnostyki układów hamulcowych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
5. Rodzaje świateł obowiązkowych i dodatkowych, w jakie powinny być wyposażone pojazdy.	3	wykład, ćwiczenia	Określ rodzaje świateł obowiązkowych i dodatkowych, w jakie powinny być wyposażone pojazdy. Zwróć uwagę na dopuszczoną obowiązującymi przepisami barwę oświetlenia pojazdów, omów najnowsze rozwiązania w tej tematyce typu: LED, projektory, lasery. Zapoznaj słuchaczy z symbolami oznaczającymi przeznaczenie oraz znakami homologacji świateł, posiłkując się tabelą stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego, przedstaw najczęściej występujące usterki oświetlenia zewnętrznego oraz nielegalne modyfikacje. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał diagnostyki obowiązkowego i dodatkowego oświetlenia pojazdów. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

6. Ogólne zasady kontroli elementów wyposażenia pojazdów mających wpływ na zanieczyszczenie środowiska.	2	wykład, ćwiczenia	Omów najczęściej występujące usterki mające wpływ na środowisko. Zapoznaj słuchaczy z kryteriami organoleptycznej oceny „zadymienia” i emisji spalin. Przedstaw przykładowe samowolne zmiany konstrukcyjne w układzie odpowietrzania skrzyni korbowej silnika dokonywane przez użytkowników pojazdów, mające negatywny wpływ na środowisko naturalne. Omów zasadę działania filtrów cząstek stałych (DPF) oraz systemu selektywnej redukcji katalitycznej (SCR). Podaj przykłady nielegalnej ingerencji w działanie wspomnianych systemów. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby słuchacze w grupach, pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonali diagnostyki układu zasilania, chłodzenia, smarowania i wydechowego pojazdów. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
7. Kontrola stanu technicznego elementów nadwozia i podwozia oraz wyposażenia pojazdu mających wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym.	2	wykład, ćwiczenia	Omów kryteria identyfikacji pojazdu oraz kontrolę wszystkich elementów nadwozia i podwozia, których usterki skutkują zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego i skierowaniem pojazdu na dodatkowe badania techniczne. Omów elementy nadwozia, które podlegają kontroli na drodze. Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Zwróć uwagę na warunki dodatkowe dla różnych kategorii pojazdów (np.: taksówka i inne). Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem dokonał diagnostyki nadwozia i podwozia pojazdów. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
8. Kontrola stanu technicznego samochodów z wykorzystaniem urządzeń ETDiE.	4	wykład, ćwiczenia	Omów zasady działania urządzeń, którymi posługują się policjanci pracujący w ekipach techniki drogowej i ekologii (ETDiE). Przed przystąpieniem do ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał diagnostyki pojazdów z użyciem dostępnych urządzeń. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

9. Kontrola stanu technicznego samochodów osobowych, motocykli i motorowerów.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową samochodu osobowego. Szczególną uwagę zwróć na kontrolę stanu technicznego, wyposażenie i dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego przeprowadził kontrolę drogową ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan techniczny pojazdu. Słuchacz w trakcie kontroli pod nadzorem nauczyciela policyjnego podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez Ciebie dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
10. Kontrola stanu technicznego samochodów ciężarowych.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na terenie stacji diagnostycznej lub firmy transportowej posiadającej samochody ciężarowe, lub na drogach publicznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. W przypadku realizacji zajęć na drodze publicznej przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową samochodu ciężarowego. Szczególną uwagę zwróć na kontrolę stanu technicznego, obowiązkowe wyposażenie i dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Następnie w ramach ćwiczeń poleć przeprowadzenie pod nadzorem nauczyciela policyjnego kontroli drogowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan techniczny pojazdu. Słuchacz w trakcie kontroli pod nadzorem nauczyciela policyjnego podejmie, zgodne z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez prowadzącego zajęcia dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

11. Kontrola stanu technicznego autobusów.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na terenie stacji diagnostycznej lub firmy transportowej posiadającej autobusy, lub na drogach publicznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Przeprowadź w ramach pokazu kontrolę drogową autobusu. Szczególną uwagę zwróć na kontrolę stanu technicznego, wyposażenie i dokumentowanie wykonywanych czynności służbowych. Wypracuj ze słuchaczami algorytm kontroli autobusu zawierający pełen jej zakres zgodnie z obowiązującymi przepisami. Następnie w ramach ćwiczeń poleć przeprowadzenie, pod nadzorem nauczyciela policyjnego, kontroli drogowej ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan techniczny autobusu. Słuchacz w trakcie kontroli pod nadzorem nauczyciela policyjnego podejmie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, decyzje adekwatne do zaistniałej sytuacji oraz sporządzi wskazaną przez prowadzącego zajęcia dokumentację. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
12. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 5: Pełnienie służby na drogach**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- wskazać i zastosować w służbie przepisy regulujące pełnienie służby przez policjantów na drogach,
- scharakteryzować organizację służby na drogach,
- właściwie pełnić służbę na drogach,
- przeprowadzić kontrolę drogową w warunkach zapewniających bezpieczeństwo policjanta, w tym zapewnienia wzajemnej asekuracji,
- sporządzić dokumentację z przebiegu służby na drogach,
- prawidłowo zareagować na sytuację korupcyjną,
- rozpoznać symptomy wskazujące na użycie środków odurzających, działających podobnie do alkoholu,
- przeprowadzić badanie zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu oraz zawartości środków działających podobnie do alkoholu dostępnymi urządzeniami (w tym narkotesterami) i sporządzić z tej czynności dokumentację,
- podjąć czynności służbowe wobec osoby posiadającej immunitet oraz cudzoziemców,
- prowadzić działania pościgowe (w tym pościg transgraniczny),
- wykorzystać w służbie kolczatkę drogową.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przepisy ogólne regulujące pełnienie służby na drogach przez policjantów.	2	wykład, pogadanka	Przypomnij zadania i uprawnienia policjanta ruchu drogowego. Wykorzystaj w tym celu wiedzę i doświadczenie słuchaczy. Omów organizację służby na drogach. Zwróć uwagę na „Zasady organizacji służby pełnionej na wybranych drogach krajowych objętych centralną koordynacją służby”. Przedstaw istotne elementy dotyczące odprawy do służby i dyslokacji. Wskaż przepisy regulujące czas pełnienia służby i wykorzystanie przerwy. Wymień obowiązki i zakazy policjanta podczas pełnienia służby na drogach. Przypomnij zasady przeprowadzania kontroli drogowej, z uwzględnieniem bezpieczeństwa policjanta, w tym zapewnienia wzajemnej asekuracji. Szczególną uwagę zwróć na algorytm czynności w związku z ujawnieniem przestępstwa (wykroczenia).
2. Dokumentowanie przebiegu służby policjanta.	2	wykład, ćwiczenia	Przypomnij zasady dokumentowania przebiegu służby w notatniku służbowym. W oparciu o przygotowane założenia w ramach ćwiczeń słuchacze wypełniają kartę statystyczną czynności policjanta ruchu drogowego oraz sporządzają kartę

			rejestracyjną oraz kartę zdarzenia drogowego. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
3. Zagrożenie korupcyjne w trakcie pełnienia służby na drogach.	2	wykład	Przypomnij istotę korupcji oraz omów przepisy karne dotyczące tego zjawiska. Bazując m.in. na wytycznych antykorupcyjnych dla administracji publicznej w zakresie jednolitych rozwiązań instytucjonalnych oraz zasad postępowania dla urzędników i osób należących do grupy PTEF (wytyczne CBA) przedstaw prawidłową reakcję w sytuacji zagrożenia korupcyjnego, która uchroni policjanta przed ewentualną odpowiedzialnością karną.
4. Badanie zawartości alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu w organizmie człowieka.	3	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Przypomnij podstawy prawne i faktyczne przeprowadzania badań na zawartość alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu w organizmie człowieka. Wykorzystując wiedzę i doświadczenie słuchaczy, przypomnij metody przeprowadzania badań, zasady obowiązujące przy pobieraniu krwi i moczu oraz sposoby dokumentowania tych czynności. Zaprezentuj urządzenia do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu oraz zawartości środków działających podobnie do alkoholu. W ramach pokazu omów zasady przeprowadzania badań tymi urządzeniami i przyrządami. Omów sposoby rozpoznawania symptomów wskazujących na użycie środków odurzających, działających podobnie do alkoholu. Wykonaj badania z użyciem w celu ustalenia w organizmie obecności środka działającego podobnie do alkoholu przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego. Poleć, aby słuchacze w oparciu o przygotowane założenia przeprowadzili badania na zawartość alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu w organizmie, a następnie sporządzili stosowną dokumentację. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
5. Zasady postępowania z cudzoziemcami i osobami posiadającymi immunitet.	1	wykład, pogadanka	Zapoznaj słuchaczy z obowiązującymi przepisami regulującymi postępowanie z cudzoziemcami i osobami posiadającymi immunitet. Omów algorytm postępowania z ww. osobami.

6. Zasady poruszania się pojazdem uprzywilejowanym oraz organizowanie i prowadzenie działań pościgowych.	4	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	<p>Przypomnij akty prawne regulujące zasady uczestnictwa w ruchu drogowym pojazdów uprzywilejowanych, w tym poruszających się w kolumnach oraz podstawy prawne i faktyczne prowadzenia działań pościgowych. Scharakteryzuj zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania. Zwróć uwagę na prawa i obowiązki kierującego pojazdem uprzywilejowanym, w tym obowiązek stosowania się do poleceń i sygnałów dawanych przez osoby kierujące ruchem. Omów zagrożenia związane z trasą przejazdu (skrzyżowanie dróg, przejście dla pieszych, duże natężenie ruchu). Zwróć szczególną uwagę na bezpieczny odstęp między pojazdami w kolumnie oraz na rolę prowadzącego i zamykającego kolumnę. Scharakteryzuj sposoby i zasady prowadzenia działań pościgowych. Omów zasady tworzenia posterunków kontrolno-blokadowych. Przypomnij zasady i sposoby użycia kolczatki drogowej oraz okoliczności, w których pojazd służbowy może być wykorzystany jako środek przymusu bezpośredniego. Scharakteryzuj pojęcie pościgu transgranicznego i omów zasady jego prowadzenia. W ramach pokazu zademonstruj prawidłowe rozstawienie posterunku kontrolno-blokadowego oraz sposoby zatrzymania lub zablokowania innego pojazdu, wykorzystując przeszkody ruchome, w tym pojazdy służbowe i kolczatkę drogową. Przecwicz ze słuchaczami sposób rozstawienia posterunku kontrolno-blokadowego z użyciem i bez użycia kolczatki drogowej. Przedstaw sposoby organizacji eskort policyjnych z podziałem na warianty z uwzględnieniem zadań jej uczestników, omów plan eskorty i założenia do planu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy i przedstaw ich konsekwencje. Omów ćwiczenia i oceń słuchaczy.</p> <p>Zajęcia realizowane są przez dwóch nauczycieli policyjnych (1 nauczyciel z zakresu ruchu drogowego i 1 nauczyciel z zakresu techniki i taktyki interwencji).</p>
7. Zaliczenie tematu.	1	test	Przeprowadź test wiedzy. Omów wyniki testu wiedzy. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę.

TEMAT NR 6: Pomiar prędkości i odległości pomiędzy pojazdami. Rejestracja zachowań uczestników ruchu drogowego**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- stosować w służbie przepisy w zakresie używania ręcznych mierników prędkości oraz wideorejestratorów,
- omówić zasady działania ręcznych mierników prędkości oraz wideorejestratorów,
- dokonać pomiaru prędkości przy użyciu ręcznego miernika prędkości i okazać jego wynik,
- dokonać pomiaru odległości pomiędzy pojazdami przy użyciu laserowego miernika prędkości,
- dokonać pomiaru prędkości przy użyciu wideorejestratora i okazać jego wynik,
- dokonać rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego przy użyciu wideorejestratora i okazać zarejestrowany materiał,
- sporządzić z ww. czynności dokumentację.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Podstawy prawne pracy z wykorzystaniem ręcznych mierników prędkości i wideorejestratorów. Obowiązki, uprawnienia i zakazy dotyczące policjanta pełniącego służbę z wykorzystaniem tych urządzeń.	2	wykład, pogadanka	Omów podstawy prawne związane z użyciem ręcznych mierników prędkości oraz wideorejestratorów. Wskaż obowiązki, uprawnienia i zakazy dotyczące policjanta pełniącego służbę z wykorzystaniem tych urządzeń.
2. Zasada działania, budowa i warunki użycia ręcznego miernika prędkości (laserowego przyrządu z wizualizacją i bez wizualizacji oraz przyrządu radarowego). Wykorzystanie laserowego miernika prędkości jako urządzenia do pomiaru odległości pomiędzy pojazdami.	3	wykład, pogadanka, pokaz	Zapoznaj słuchaczy z decyzją zatwierdzenia typu właściwą dla każdego z omawianych urządzeń. Zwróć szczególną uwagę na kompletność urządzeń pobieranych do służby oraz cechy zabezpieczające te urządzenia. Zapoznaj z budową, zasadami działania, warunkami użycia (w tym możliwościami wykorzystania jako miernik odległości między pojazdami) i obsługą omawianych urządzeń promiennikiem podczerwieni lub innym rozwiązaniem umożliwiającym rejestrację wykroczeń w porze nocnej w warunkach niedostatecznego oświetlenia. Omów testy zalecane w instrukcjach obsługi, oraz czas i miejsce ich przeprowadzenia, a także ich znaczenie dla celów dowodowych. Zapoznaj słuchaczy z błędami popełnianymi przez policjantów, skutkującymi w konsekwencji wydawaniem przez sądy wyroków uniewinniających. Przedstaw sposób odtworzenia zarejestrowanego materiału za pomocą przeglądarki.

3. Zasada działania, budowa i warunki użycia wideorejestratorów.	1	wykład, pogadanka	Zapoznaj słuchaczy z decyzją zatwierdzenia typu właściwą dla każdego z omawianych urządzeń. Zwróć szczególną uwagę na kompletność urządzeń oraz cechy zabezpieczające te urządzenia. Zapoznaj policjantów z budową, zasadą działania, warunkami użycia i obsługą wideorejestratorów wykroczeń, działających na zasadzie prędkościomierza kontrolnego oraz wyposażonego w głowicę pomiarową. Omów przygotowanie pojazdu oraz wideorejestratora do pracy, w tym wymiennego dysku twardego jako nośnika danych wideo. Zapoznaj słuchaczy z błędami popełnianymi przez policjantów, skutkującymi w konsekwencji wydawaniem przez sądy wyroków uniewinniających. Omów sposoby odtworzenia zarejestrowanego materiału.
4. Dokumentowanie pracy z wykorzystaniem ręcznych mierników prędkości oraz wideorejestratorów.	1	wykład, pogadanka	Omów dokumentowanie pracy z wykorzystaniem ręcznych mierników prędkości i wideorejestratora (notatnik służbowy, rejestr pracy przyrządu kontrolno-pomiarowego do pomiaru prędkości, informacja dotycząca wykorzystania pojazdu Policji wyposażonego w wideorejestrator, notatka urzędowa).
5. Taktyka pracy z ręcznymi miernikami prędkości, w tym z wykorzystaniem funkcji do pomiaru odległości pomiędzy pojazdami.	12	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na drogach publicznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Zademonstruj działanie urządzeń do pomiaru prędkości, ze zwróceniem szczególnej uwagi na testy zalecane w instrukcji obsługi przed przystąpieniem do pracy danym urządzeniem. W ramach pokazu przeprowadź

			<p>miar prędkości z wykorzystaniem wszystkich możliwych trybów w urządzeniu wraz z rejestracją, a także z wykorzystaniem oświetlacza. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał samodzielnie pomiaru prędkości pojazdu dostępnymi ręcznymi miernikami prędkości. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy.</p> <p>Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.</p> <p>Realizując zajęcia z wykorzystaniem funkcji do pomiaru odległości pomiędzy pojazdami: dobierz właściwe miejsce do przeprowadzenia ćwiczeń (drogi o infrastrukturze umożliwiającej wykonanie pomiaru z pobocza, kładki, wiaduktu). Zademonstruj działanie funkcji służącej do pomiaru odległości pomiędzy pojazdami oraz prawidłowy sposób wprowadzenia niezbędnych parametrów w urządzeniu do wykonania tych pomiarów. W ramach pokazu przeprowadź pomiar odległości pomiędzy pojazdami z pobocza drogi, kładki dla pieszych, wiaduktu przyrządem kontrolno-pomiarowym posiadającym taką funkcję. Przedstaw i omów uzyskane wyniki pomiarów. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał samodzielnie pomiaru odległości pomiędzy pojazdami. W ramach zaliczenia poleć słuchaczom samodzielne dokonanie pomiaru odległości pomiędzy pojazdami, a następnie jego zaprezentowanie i omówienie uzyskanych wyników. Dokonaj oceny sposobu wykonania zadania praktycznego.</p>
6. Taktyka pracy z wideorejestratorami.	6	pokaz, ćwiczenia, dyskusja	<p>Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Zademonstruj działanie wideorejestratorów w warunkach rzeczywistego ruchu pojazdów na drodze publicznej. W ramach pokazu przeprowadź pomiar prędkości z wykorzystaniem wszystkich dostępnych trybów w urządzeniu. Przedstaw i omów uzyskane wyniki pomiarów. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego dokonał samodzielnie pomiaru prędkości pojazdów w dostępnych trybach urządzenia, a także rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.</p>

TEMAT nr 7: Kryminalistyczne czynności na miejscu wypadku drogowego**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- dokonać klasyfikacji prawnej zdarzenia drogowego,
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia drogowego,
- scharakteryzować ślady kryminalistyczne mogące wystąpić na miejscu wypadku drogowego,
- przeprowadzić oględziny miejsca zdarzenia drogowego,
- przeprowadzić oględziny pojazdu,
- sporządzić protokół oględzin miejsca wypadku drogowego,
- sporządzić protokół oględzin pojazdu,
- wykonać dokumentację fotograficzną z oględzin miejsca wypadku,
- wykonać dokumentację fotograficzną z oględzin pojazdu,
- sporządzić szkic i plan miejsca zdarzenia drogowego,
- wykonać podstawowe czynności podczas obsługi urządzenia pomiarowego tachimetr.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Klasyfikacja prawna zdarzeń drogowych. Zabezpieczanie miejsca zdarzenia drogowego.	2	wykład	Omów przepisy prawne pozwalające na sklasyfikowanie zdarzeń drogowych. Przedstaw różnice między wypadkiem drogowym, kolizją drogową i katastrofą w ruchu lądowym. Przedstaw cele i metody zabezpieczenia miejsca zdarzenia drogowego. Omów skład zestawu do technicznego zabezpieczania miejsc zdarzeń drogowych i sposoby jego wykorzystania. Omów czynności policjanta, który pierwszy przybył na miejsce wypadku drogowego.
2. Ślady kryminalistyczne mogące wystąpić na miejscu wypadku drogowego.	2	wykład, pogadanka, pokaz	Przedstaw definicję i istotę śladu kryminalistycznego. Scharakteryzuj klasyfikację śladów kryminalistycznych oraz metody ich zabezpieczenia pod względem technicznym i procesowym. Omów ślady mogące wystąpić na miejscu wypadku drogowego i metody ich wymiarowania.

3. Wprowadzenie do oględzin miejsca zdarzenia drogowego i pojazdu.	6	wykład, pokaz, ćwiczenia	Omów zasady i etapy prowadzenia oględzin. Przedstaw metody dokumentowania warunków drogowych ze szczególnym uwzględnieniem przebiegu drogi (np. zakręt, skrzyżowanie). Omów metodykę prowadzenia oględzin miejsca wypadku, analizując druk protokołu oględzin. Przedstaw metodykę przeprowadzania oględzin pojazdu, analizując druk protokołu oględzin pojazdu. Omów obsługę aparatu fotograficznego, zasady fotografii kryminalistycznej i rodzaje zdjęć kryminalistycznych. Scharakteryzuj zasady sporządzania szkicu i planu miejsca wypadku. Zaprezentuj program komputerowy służący do sporządzania szkiców miejsc zdarzeń. W ramach ćwiczeń słuchacze pod nadzorem nauczyciela policyjnego, wykorzystując ww. program komputerowy sporządzą przykładowe szkice miejsc zdarzeń. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
4. Zaliczenie zagadnień 1-3.	1	test	Przeprowadź test wiedzy, obejmujący zagadnienia 1-3. Omów wyniki przeprowadzonego testu. Przedstaw zakres zagadnień słabo opanowanych przez słuchaczy i nawiąż do tej części materiału. Oceń słuchaczy.
5. Dokumentowanie warunków drogowych w miejscu zdarzenia drogowego.	4	ćwiczenia, dyskusja	Poleć słuchaczom dokonanie pomiarów parametrów drogi we wskazanych miejscach na terenie jednostki szkoleniowej (zakręt, skrzyżowanie). Słuchacze wykonają szkic, zdjęcia fotograficzne oraz wypełnią część protokołu oględzin dotyczącą warunków drogowych. Następnie słuchacze sporządzą dokumentację fotograficzną z przeprowadzonych oględzin, wykonają plany miejsc poddanych oględzinom, nanoszą poprawki do wykonanych protokołów, sporządzając ostateczne ich wersje. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
6. Oględziny pojazdu jednośladowego.	4	ćwiczenia, dyskusja	Słuchacze wykonają oględziny pojazdu jednośladowego, sporządzą protokoły oględzin, wykonają zdjęcia fotograficzne. Następnie słuchacze wykonają dokumentację fotograficzną z oględzin pojazdu jednośladowego, naniósł poprawki do wykonanych protokołów, sporządzą ostateczne ich wersje. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

7. Oględziny pojazdu wielośladowego.	4	ćwiczenia, dyskusja	Słuchacze wykonają oględziny pojazdu wielośladowego, sporządzą protokoły oględzin, wykonają zdjęcia fotograficzne. W trakcie zajęć uwzględnią specyfikę pojazdów ciężarowych oraz łączonych z nimi innych pojazdów, rodzajów stosowanych tachografów i sposobów zabezpieczenia z nich danych. Następnie słuchacze wykonają dokumentację fotograficzną z oględzin pojazdu wielośladowego, naniósł poprawki do wykonanych protokołów, sporządzą ich ostateczne wersje. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Zajęcia powinny się odbyć po zajęciach dydaktycznych uwzględniających treści związane z czasem pracy kierowców.
8. Kompleksowe oględziny miejsca wypadku drogowego i pojazdów. Obsługa urządzenia pomiarowego tachimetr.	12	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia, dyskusja	Słuchacze przeprowadzą oględziny miejsca wypadku drogowego i pojazdów na podstawie przygotowanych założeń dotyczących: - przypadku potrącenia pieszego, - przypadku zderzenia pojazdów. Słuchacze samodzielnie sporządzą protokoły oględzin, wykonają zdjęcia fotograficzne i szkice. Następnie słuchacze wykonają dokumentację fotograficzną z oględzin pojazdu i miejsca wypadku, sporządzą plany miejsc zdarzeń, naniósł poprawki do wykonanych protokołów, sporządzając ich ostateczne wersje. Omów budowę i zasadę działania urządzenia pomiarowego tachimetr. Przedstaw sposoby i zasady wykonywania pomiarów oraz ich odwzorowanie w kartezjańskim układzie współrzędnych. Omów pracę w systemie eSURV z uwzględnieniem fazy pozyskiwania danych oraz opracowania danych. Przedstaw instrukcję użytkownika systemu eSURV jako źródło informacji przy wykorzystaniu systemu. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

TEMAT NR 8: Kierowanie ruchem drogowym**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- wskazać podstawy prawne uprawniające policjanta do kierowania ruchem drogowym,
- kierować ruchem drogowym na skrzyżowaniu klasycznym (pojedynczo i w parach),
- kierować ruchem drogowym na skrzyżowaniu, na którym odbywa się ruch pojazdów szynowych.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Podstawy prawne oraz postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym.	1	wykład, pokaz	Zajęcia realizuj w sali wyposażonej w lustra. Podaj podstawy prawne uprawniające policjanta do kierowania ruchem drogowym. Omów i zademonstruj postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym.
2. Postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym. Omówienie kierowania ruchem drogowym w parach.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj w sali wyposażonej w lustra oraz na terenie jednostki szkoleniowej. W ramach pokazu przypomnij postawy, gesty i sygnały występujące w czasie kierowania ruchem drogowym. Szczególną uwagę zwróć na kolejność i poprawność wykonywanych gestów. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego przyjmował właściwe postawy do kierowania ruchem drogowym oraz zaprezentował gesty i sygnały. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu prezentowanych przez słuchaczy umiejętności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

3. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu klasycznym, usytuowanym poza drogą publiczną.	5	pokaz, ćwiczenia	<p>Zajęcia realizuj na terenie jednostki szkoleniowej na prostych skrzyżowaniach klasycznych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. W ramach pokazu zaprezentuj pełny cykl kierowania ruchem drogowym. Szczególną uwagę zwróć na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wejście na skrzyżowanie, uwzględniając sytuację rozpoczęcia kierowania ruchem drogowym, - gest otwarcia wybranego lub wynikającego z sytuacji na skrzyżowaniu kierunku ruchu, - gesty ponaglące i upewniające o otwartym kierunku ruchu, - gesty podawane w czasie umożliwienia przejazdu pojazdom nadjeżdżającym z lewej i prawej strony wykonującym manewr skrętu w lewo, - poruszanie się (chodzenie po skrzyżowaniu), - zmianę kierującego ruchem drogowym na skrzyżowaniu, - zejście ze skrzyżowania (uwzględniając sytuację zmiany kierującego ruchem na skrzyżowaniu lub zakończenia kierowania ruchem). <p>W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwe przyjęte przez Ciebie postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego kształcił umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmował właściwe postawy, ćwiczył pełne cykle gestów, prawidłowo podawał sygnały). Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.</p>
4. Zaliczenie zagadnień 1-3.	1	test umiejętności	Przeprowadź test umiejętności, obejmujący zagadnienia 1-3. Omów wyniki przeprowadzonego testu. Oceń słuchaczy. Zaliczenie stanowi dopuszczenie słuchacza do udziału w zajęciach realizowanych na drogach publicznych.

5. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu klasycznym, usytuowanym w obrębie drogi publicznej.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj, w miarę możliwości, na skrzyżowaniu klasycznym, usytuowanym w obrębie drogi publicznej. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Po przybyciu na miejsce realizacji ćwiczeń zapoznaj słuchaczy ze skrzyżowaniem. W ramach pokazu zaprezentuj pełny cykl kierowania ruchem drogowym. W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwie przyjęte przez Ciebie postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego kształcił umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmował właściwe postawy, ćwiczył pełne cykle gestów, prawidłowo podawał sygnały). W razie konieczności zmień słuchacza ćwiczącego na skrzyżowaniu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaz najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencję. Oceń słuchaczy.
6. Kierowanie ruchem drogowym na skrzyżowaniu usytuowanym w obrębie drogi publicznej, na którym odbywa się ruch pojazdów szynowych.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na skrzyżowaniu usytuowanym w obrębie drogi publicznej, na którym odbywa się ruch pojazdów szynowych. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Po przybyciu na miejsce realizacji ćwiczeń zapoznaj słuchaczy ze skrzyżowaniem. W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwie przyjęte przez Ciebie postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego kształcił umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmował właściwe postawy, ćwiczył pełne cykle gestów, prawidłowo podawał sygnały). W razie konieczności zmień słuchacza ćwiczącego na skrzyżowaniu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaz najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencję. Oceń słuchaczy.

7. Kierowanie ruchem drogowym w parach na skrzyżowaniu klasycznym usytuowanym w obrębie drogi publicznej.	6	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuj na skrzyżowaniu, usytuowanym w obrębie drogi publicznej. Przed przystąpieniem do pokazu i ćwiczeń przypomnij słuchaczom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa. Po przybyciu na miejsce realizacji ćwiczeń zapoznaj słuchaczy ze skrzyżowaniem. Przedstaw specyfikę kierowania ruchem drogowym w parach, a następnie zademonstruj sposoby zmiany kierunku ruchu, charakterystyczne dla tego sposobu kierowania ruchem drogowym. W ramach pokazu (z drugim policjantem prowadzącym zajęcia) zaprezentuj pełny cykl kierowania ruchem drogowym. Wskaż również na konieczność właściwej współpracy podczas zespołowego kierowania ruchem drogowym. W czasie pokazu dokonaj kilku zmian pełnych cykli kierowania ruchem tak, aby słuchacze mogli zaobserwować właściwe przyjęte przez prowadzących pokazu postawy oraz prawidłowo podawane gesty i sygnały. Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby słuchacze w parach pod nadzorem nauczyciela policyjnego kształcili umiejętności w zakresie kierowania ruchem drogowym (przyjmowali właściwe postawy, ćwiczyli pełne cykle gestów, prawidłowo podawali sygnały). Początkowo pozostaj na skrzyżowaniu i kieruj ruchem razem z kolejno zmieniającymi się słuchaczami tak, aby zostały utrwalone prawidłowe zachowania kierujących ruchem w parach. Po kilku zmianach zjedź ze skrzyżowania i poleć słuchaczom, aby kierowali samodzielnie ruchem drogowym, współdziałając ze sobą w parach. W razie konieczności zmień słuchaczy ćwiczących na skrzyżowaniu. Na bieżąco koryguj ewentualne błędy. Powtórz ćwiczenie w zależności od potrzeb i poziomu realizowanych przez słuchaczy czynności. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
8. Zaliczenie tematu.	5	test umiejętności	Przeprowadź test umiejętności na skrzyżowaniu, usytuowanym w obrębie drogi publicznej. Omów wyniki przeprowadzonego testu. Przedstaw zakres zagadnień słabo opanowanych przez słuchaczy i nawiąż do tej części materiału. Oceń słuchaczy. Podsumuj zajęcia, wyjaśnij ewentualne wątpliwości. Wystaw ocenę końcową zaliczającą temat.

TEMAT NR 9: Podstawowe instytucje z zakresu ogólnego postępowania administracyjnego**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- scharakteryzować postępowanie administracyjne,
- wymienić elementy decyzji administracyjnej,
- obliczyć terminy w postępowaniu administracyjnym,
- określić zasady prawidłowego doręczenia pisma, między innymi decyzji administracyjnej,
- określić zasady prawidłowego wzywania i zawiadamiania uczestników postępowania administracyjnego,
- wskazać konsekwencje naruszenia wyznaczonych terminów.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Charakterystyka postępowania administracyjnego.	2	wykład	Omów podstawy prawne oraz cele postępowania administracyjnego. Wskaż podmioty występujące w tym postępowaniu i przedstaw pozycję prawną strony tego postępowania. Scharakteryzuj wybrane zasady postępowania administracyjnego. Omów zakres postępowania dowodowego i sposoby dokumentowania czynności, w szczególności związanego z transportem drogowym. Przedstaw rozstrzygnięcia zapadające w postępowaniu administracyjnym. Omów budowę decyzji administracyjnej. Wskaż najczęściej popełniane błędy występujące podczas sporządzania decyzji administracyjnej i przedstaw ich konsekwencje.
2. Terminy występujące w postępowaniu administracyjnym. Doręczenia, wezwania i zawiadomienia. Środki zaskarżenia.	2	wykład	Wskaż terminy na załatwianie spraw. Przedstaw sposoby obliczania terminów. Omów sposoby doręczania pism oraz rodzaje środków zaskarżenia.

TEMAT NR 10: Wybrane zagadnienia z informatyki policyjnej**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- obsługiwać mobilne terminale,
- wprowadzać karty rejestracyjne Mrd-5 oraz Mrd-2 do systemu Krajowego Systemu Informacyjnego Policji, zwanego dalej „KSIP”,
- wprowadzić dane ze wskazań drogomierza,
- wprowadzić kartę statystyczną czynności policjanta ruchu drogowego XIII/2 do aplikacji Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji, zwanej dalej „SESPol”,
- wprowadzać pozostałe zestawienia sprawozdawcze do aplikacji SESPOL.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Wykorzystanie KSIP w służbie policjanta ruchu drogowego.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Omów obszary KSIP przydatne w pracy policjanta ruchu drogowego w zakresie wykroczeń, zatrzymanych dokumentów i statusu osób. W ramach omawianych zagadnień zapoznaj słuchaczy szczególnie z Centralną Ewidencją Pojazdów i Centralną Ewidencją Kierowców. W ramach ćwiczeń zapoznaj słuchaczy z obsługą terminali przewoźnych w obszarach dotyczących ruchu drogowego.
2. Rejestracja informacji w systemie KSIP (w tym w systemach pozapolicyjnych).	3	pokaz, ćwiczenia	Zaprezentuj w ramach pokazu sposoby wykorzystania obszarów KSIP dotyczących ruchu drogowego. Szczególną uwagę zwróć na: <ul style="list-style-type: none"> - Pojazdy w Zintegrowanym Systemie Ewidencji Straży Granicznej (ZSE KGSG), - Bazy danych o produktach i znakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO) i Rejestru Dowodów Osobistych (RDO), - Dokument Pojazdu – zatrzymanie, - Dokument Kierowca, - Pojazd w Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP), - Kierowca w Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK), - Stan drogomierza w Systemie Wyszukiwawczym Policji, zwanego dalej „SWP”, - System Ewidencji Wypadków i Kolidacji (SEWiK),

			<ul style="list-style-type: none"> - SESPól, - Klient Mobilny Systemu Wspomagania Policji (KM SWD Policji). <p>Następnie w ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz pod nadzorem nauczyciela policyjnego wprowadził karty rejestracyjne Mrd-5, Mrd-2 do systemu oraz dane odnośnie wskazań drogomierza pojazdu do SWP.</p> <p>Omów sposób postępowania policjanta w przypadku ujawnienia nieprawidłowości związanych ze wskazaniami drogomierza. Omów ćwiczenia, wskaź najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.</p>
3. Wykorzystanie SESPól w służbie policjanta ruchu drogowego oraz wprowadzanie danych do aplikacji.	3	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Omów podstawowe zasady wynikające z zarządzenia nr 37 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie metod i form prowadzenia sprawozdawczości w Policji w przedmiotowej sprawie oraz załączników do tego zarządzenia, istotnych dla policjantów ruchu drogowego oraz instrukcji użytkownika w zakresie formularzy ruchu drogowego.</p> <p>W ramach omawianych zagadnień zapoznaj słuchaczy z formularzami ruchu drogowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - XIII/1 - zestawienie wykorzystania specjalistycznego sprzętu kontrolnego ETDiE, - XIII/2 - karta statystyczna czynności policjanta ruchu drogowego, - XIII/3 - siły skierowane do służby na drodze, - XIII/4 - zestawienie kontroli z zakresu transportu drogowego, - XIII/5 - zestawienie kontroli przewozu towarów niebezpiecznych (ADR). <p>Zapoznaj słuchaczy z platformą wdrożeniową aplikacji SESPól, aplikacją testową oraz dostępną tam dokumentacją.</p> <p>W ramach ćwiczeń poleć, aby każdy słuchacz wprowadził do systemu formularz XIII/2 (Karta statystyczna czynności policjanta ruchu drogowego).</p>

TEMAT NR 11: Posługiwanie się bronią palną w wybranych sytuacjach**CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:**

- bezpiecznie postępować z bronią palną,
- scharakteryzować i rozróżnić specyfikę strzelań statycznych, szybkich, dynamicznych i sytuacyjnych,
- przyjmować właściwe postawy strzeleckie w zależności od typu broni i rodzaju strzelania,
- wykonać strzelania statyczne, szybkie, dynamiczne i sytuacyjne,
- przemieszczać się, zatrzymywać w biegu z bronią palną oraz wykorzystywać osłony,
- zastosować właściwą taktykę i techniki posługiwania się bronią palną, działając indywidualnie oraz w zespole.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Strzelania statyczne o zmieniającym się stopniu trudności.	2	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnicę multimedialną, trenażery oraz system treningowy. Zgodnie z warunkami strzelań przeprowadź strzelania statyczne z broni palnej krótkiej. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
2. Strzelania szybkie o zmieniającym się stopniu trudności.	2	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź trening bezstrzałowy. W miarę możliwości wykorzystaj strzelnicę multimedialną, trenażery oraz system treningowy. Zgodnie z warunkami strzelań przeprowadź strzelania szybkie z broni palnej krótkiej. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
3. Strzelania dynamiczne o zmieniającym się stopniu trudności.	3	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź trening bezstrzałowy. Zgodnie z warunkami strzelań przeprowadź strzelania dynamiczne z broni palnej krótkiej. Wprowadź strzelanie z wykorzystaniem osłon. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
4. Strzelania sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności.	4	pokaz, ćwiczenia	Zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami strzelań, zaleca się przeprowadzenie 2 strzelań z broni palnej krótkiej. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

TEMAT NR 12: Doskonalenie umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy**CELE: Po zakończeniu jednostki szkolnej słuchacz będzie potrafił:**

- ocenić miejsce zdarzenia pod kątem bezpieczeństwa własnego i osób poszkodowanych,
- dokonać oceny stanu osoby poszkodowanej,
- zastosować odpowiednią pozycję ułożeniową,
- prowadzić działania resuscytacyjne według standardów Europejskiej Rady Resuscytacji, zwanej dalej „ERC”,
- oceniać i zabezpieczać poszkodowanego po urazie,
- udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadkach nietypowych,
- udzielić pomocy w nagłych sytuacjach chorobowych.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Postępowanie na miejscu wypadku oraz ocena wstępna stanu osoby poszkodowanej.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Omów algorytm postępowania na miejscu zdarzenia. W szczególności zwróć uwagę na bezpieczeństwo własne, rozpoznanie mechanizmu urazu, określenie liczby osób wymagających pomocy, określenie sił i środków potrzebnych do udzielenia pomocy. Zaprezentuj w ramach pokazu czynności, jakie należy wykonać podczas oceny wstępnej poszkodowanego, pozycje ułożeniowe, jakie należy zastosować w zależności od jego stanu i doznanych obrażeń. Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy pod nadzorem nauczyciela policyjnego wykona samodzielnie czynności podejmowane wobec osób poszkodowanych na miejscu zdarzenia. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

2. Zadałowanie i resuscytacja krążeniowo-oddechowa w różnych grupach wiekowych.	3	wykład, pokaz, ćwiczenia	Podczas realizacji zagadnienia uświadom słuchaczom znaczenie czasu podjęcia działań ratowniczych mających na celu zatrzymanie procesu umierania. Następnie omów szczegółowo algorytmy postępowania w resuscytacji krążeniowo-oddechowej i w zadałowaniu wg aktualnych standardów ERC. W dalszej części realizowanego zagadnienia zaprezentuj prawidłowo przeprowadzoną resuscytację w poszczególnych grupach wiekowych z wykorzystaniem тренаżerów oraz defibrylację, wykorzystując AED Trening System. Następnie słuchacze pod nadzorem nauczyciela policyjnego w ramach ćwiczeń wykonają na fantomach resuscytację krążeniowo-oddechową oraz defibrylację zewnętrzną. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
3. Postępowanie z poszkodowanym urazowym (rany, krwotoki, złamania).	3	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Wspólnie ze słuchaczami wypracuj ogólne zasady w przypadku zaopatrywania różnego rodzaju ran. Przedstaw prawidłowe czynności podejmowane w stosunku do poszkodowanego urazowego, który doznał uszkodzeń tkanek miękkich, u którego wystąpił krwotok oraz doznał uszkodzeń w obrębie układu kostno-stawowego. Zwróć szczególną uwagę na zaopatrywanie ran specjalnych i postępowanie w przypadku podejrzenia urazu w okolicy głowy, klatki piersiowej, kręgosłupa, miednicy i kończyn. Następnie słuchacze samodzielnie pod nadzorem nauczyciela policyjnego podejmują czynności w stosunku do poszkodowanych. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.
4. Postępowanie z poszkodowanym w wyniku działania czynników termicznych, chemicznych, porażenia prądem, piorunem oraz podejrzenia zawału mięśnia sercowego, napadu drgawek, podtopienia.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Wspólnie ze słuchaczami wypracuj postępowanie z poszkodowanym, który doznał obrażeń na skutek działania czynników termicznych, chemicznych. Przedstaw algorytmy postępowania z poszkodowanym, który został porażony prądem, piorunem, a także u którego podejrzewasz zawał mięśnia sercowego oraz napad drgawek. Omów zagadnienia dotyczące podtopienia z uwzględnieniem wdrożenia procedur postępowania zgodnych z ERC. Następnie słuchacze wykonają samodzielnie czynności wobec osoby poszkodowanej w wyniku ww. czynników. Omów ćwiczenia, wskaż najczęściej popełniane błędy i przedstaw ich konsekwencje. Oceń słuchaczy.

TEMAT NR 13: Zapewnienie bezpieczeństwa podczas interwencji wobec osób poruszających się pojazdami**CELE: Po zakończeniu jednostki szkolnej słuchacz będzie potrafił:**

- stosować ogólne zasady bezpieczeństwa i asekuracji podczas zatrzymywania osób poruszających się pojazdami,
- wykorzystać odpowiednie środki przymusu bezpośredniego i broń palną podczas zatrzymywania osób,
- posługiwać się bronią palną podczas zatrzymań z wykorzystaniem broni przygotowanej do użycia,
- w sposób bezpieczny wybić szybę w pojeździe.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zapewnienie bezpieczeństwa podczas interwencji wobec osób poruszających się pojazdami.	4	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź ćwiczenia z czynności zatrzymania osób w pojazdach. Nauczając taktyki i technik zatrzymywania osób poruszających się pojazdami, uwzględnij następujące zagadnienia: techniki usuwania osób z pojazdu, zatrzymanie osób znajdujących się w pojeździe wykonujących polecenia, zatrzymanie osób niepodporządkowujących się wydawanym poleceniom w różnych zakresach. Podczas nauczania zatrzymywania osób znajdujących się w pojeździe, uwzględnij sytuację, w której występuje konieczność wybicia szyby w pojeździe. Zwróć uwagę, że użycie chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy gazu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn, jest mało skuteczne i nie jest zalecane.